

Sahabenin anlamı ve Sahabe kavramları

Sahabe kelimesi, sözlükte “bir kişiyle birlikte bulunmak, onunla dost ve arkadaş olmak” anlamındaki sohbet kökünden türemiştir. Sahâbî, sahâbe ve ashap kelimeleri İslâmiyet’le birlikte, Resûl-i Ekrem’i görüp ona inanan kimseler için kullanılmaya başlanmıştır.¹

İbn-i Hacer (ra) diyor ki; sahâbî konusunda vâkıf olduğum en sahih tarif şöyledir:

"Sahâbî, Peygamber (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)'e iman (edip), iman ettiği hâlde kendisiyle bir araya gelen ve İslâm üzere ölen kişidir."²

Resûl-i Ekrem de (s.a.v.) sahabelerinden takdirle bahsetmiş, Müslümanların da onlara karşı tavır ve tutumlarının nasıl olması gerektiğini göstermiştir. **Ve sahabeler hakkında bize şu tavsiyelerde bulunmuş:**

- “Ashâbım hakkında Allah’tan korkun! Ashâbım hakkında Allah’tan korkun! Sakın benden sonra onlara düşman olup sövmeyin! Onları seven, bana olan sevgisinden dolayı sevmiş olur. Onlara kızıp kin duyan da bana olan kin ve düşmanlığından dolayı böyle yapmış olur. Onlara sıkıntı veren bana sıkıntı vermiş, bana sıkıntı veren de Allah’a eza etmiş olur. Allah’a eza eden de büyük bir felaketle yüz yüze gelmiş olur...” dedi.
- “Ashâbım yıldızlar gibidir; hangisinin arkasından giderseniz gidiniz doğru yolu bulursunuz.” dedi.
- Bir gün Peygamberimize, “İnsanların en hayırlısı hangisidir?” diye soruldu. O da “Benim asrımdakilerdir. Sonra onları takip edenler, sonra da onları takip edenlerdir” diye cevap verdi. Allah Resûlü’ne o kadar yakın olan, O’nun zamanında yaşayan sahabeleri fazilet açısından geçmek neredeyse imkansızdır.
- Allah-ü Teâlâ’nın, meleklerin ve bütün insanların laneti, Ashâbıma kötü söz söyleyenin, üzerine olsun! Kıyâmette Allah-ü Teâlâ, böyle kimselerin farzlarını da, nâfile ibâdetlerini de kabûl etmez!
- Kıyâmette, insanların hepsinin kurtulma ümidi vardır. Ashâbıma sövenler bunlardan müstesnâdır. Onlara Kıyâmet halkı da lanet eder.
- Sırât köprüsünden ayakları kaymadan geçenler, Ehl-i beytimi ve Ashâbımı çok sevenlerdir.

Sahabe kavramları

Ehl-i sünnet âlimleri, Ashâb-ı Kirâmı üçe ayırmıştır:

- 1. Muhâcirler:** Mekke şehri alınmadan önce, Mekke’den veya başka yerlerden, vatanlarını, yakınlarını terk ederek, Medîne şehrine hicret edenlerdir.
- 2. Ensâr:** Peygamber efendimize ve Muhâcirlere her türlü yardımda ve fedâkârlıkta bulunacaklarına söz veren Medîne şehrinde veya bu şehre yakın yerlerde bulunan Müslümanlardır.
- 3. Diğer Ashâb-ı Kirâm:** Mekke şehri alındığı zaman ve daha sonra Mekke’de veya başka yerlerde îmâna gelenlerdir.

¹ <https://islamansiklopedisi.org.tr/sahabe>

² <https://sorularlaislamiyet.com/sahabenin-tanimi-nedir-kimlere-sahabe-denilir>